

Grzecznie i skutecznie – o zasadach dobrej komunikacji

WIEDZA W PIGUŁCE

Wiedza w pigułce do lekcji ["Jak się komunikować?"](#)

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Codziennie komunikujemy się z innymi na wiele sposobów: bezpośrednio, przez telefon, SMS-y, maile. Zajęcia w formie zabawy uczą podstawowych zasad, jakie obowiązują w świecie komunikacji.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- wiedzą, jakie są podstawowe zasady komunikacji bezpośredniej, przez telefon, SMS i e-mail;
- wiedzą, jak zastosować zasady komunikowania się w praktyce.

Przebieg zajęć

1.

Czas: 15 min

Forma: praca w grupach, drama

Podziel uczestników na grupy. Rozdaj grupom pocięty i powkładany do kopert materiał pomocniczy **"Tworzenie wypowiedzi"** (każda z grup musi dostać 4 koperty). Poproś grupy, żeby z wybranych fragmentów ułożyły po trzy wypowiedzi: SMS do kolegi, e-mail do nauczyciela, wypowiedź w rozmowie z rodzicami. Poproś o zaprezentowanie wypowiedzi w postaci scenek.

2.

Czas: 10 min

Forma: dyskusja

Pomoce: duży karton szarego papieru, flamastry, materiał pomocniczy **"Tworzenie wypowiedzi"**

Powieś na tablicy karton z wydrukowanymi lub przepisanyymi sformułowaniami z materiału pomocniczego **"Tworzenie wypowiedzi"**. Przeczytaj głośno formy, które widnieją na schemacie (kolejno: najpierw powitania, potem pozdrowienia i pożegnania). Poproś, żeby kolejno podchodziły osoby naprzemiennie z każdej grupy i zaznaczały formy, które pojawiły się w scenkach w poprzednim ćwiczeniu. Otoczcie je kółkami (flamastrem lub kredą). Spytaj uczestników, w jakich sytuacjach można użyć pozostałych form.

3.

Czas: 15 min

Forma: gra

Pomoce: tablica, kreda, **instrukcja dla prowadzącego "Zasady komunikacji"**, tabliczki ze słowami „tak” i „nie” dla każdej grupy, tabliczki określające charakter grupy z napisami: „e-mail”, „SMS”, „rozmowa”, „rozmowa telefoniczna”.

W tych samych grupach co w ćwiczeniu 1. uczestnicy i uczestniczki siadają blisko siebie (tak, żeby móc się swobodnie naradzać). Każda grupa ma plakietkę z napisem „TAK” i „NIE”. Grupy losują, jaką wypowiedź reprezentują. I tak powstanie grupa „SMS” grupa „E-MAIL”, grupa „ROZMOWA” i grupa „ROZMOWA TELEFONICZNA”. Czytaj po kolei zasady (**instrukcja dla prowadzącego "Zasady komunikacji"**), a uczestnicy muszą pokazać plakietkę „tak” lub „nie”, zależnie od tego, czy dana zasada ich dotyczy czy nie. Na tablicy zapisuj punktację.

4.

Czas: 5 min

Forma: miniwykład prowadzącego

Pomoce: -

Zwróć uwagę, że w tabelce jest kilka zasad, które dotyczą wszystkich form komunikacji. Są to powitania, pożegnania oraz zasada, żeby nikogo nie obrażać i nie używać brzydkich słów. Nieważne, jak i z kim się komunikujemy, te zasady zawsze obowiązują. Podsumuj lekcję mówiąc, że różne formy komunikacji rządzą się różnymi zasadami. Im bardziej przestrzegamy zasad, tym skuteczniej, szybciej i przyjemniej będziemy się komunikować z innymi ludźmi. Powiedz, że podstawową zasadą jest zawsze szacunek do drugiej osoby.

Ewaluacja

Czy po przeprowadzeniu zajęć ich uczestnicy i uczestniczki:

- rozumieją, że różne formy komunikacji rządzą się różnymi zasadami?
- wiedzą, że podstawową zasadą w komunikacji jest szacunek do drugiej osoby?

Opcje dodatkowe

Lekcja z komputerami. Wybierz ciekawe forum tematyczne dla dzieci (np. na stronie <http://www.otopjunior.org.pl/>) i zaprezentuj dzieciom, w jaki sposób dzieci komunikują się poprzez stronę internetową. Zwróć szczególną uwagę, że strona ma swój regulamin, gdzie także szacunek jest pierwszą zasadą, której trzeba przestrzegać.

MATERIAŁY

- materiał pomocniczy **"Tworzenie wypowiedzi"**
- instrukcja dla prowadzącego **"Zasady komunikacji"**

ZADANIE DLA UCZNIA

Zadanie 1.

Oznacz poniższe zdania jako prawdę lub fałsz.

- SMS można wysłać o dowolnej godzinie, nawet w nocy. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Fałsz]
- Kiedy rozmawiam z nauczycielem, nie muszę mówić, jak mam na imię, bo on dobrze wie. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
- Kiedy piszę e-mail, powinnam się podpisać. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
- Za obrażanie kogoś w SMS-ach i e-mailach można trafić do sądu, a dorośli nawet do więzienia. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
- Kiedy rozmawiam z rodzicami kolegi, także powinienem na początku rozmowy się przywitać, a na końcu pożegnać. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
- Kiedy rozmawiam przez telefon, nie mogę trzymać rąk w kieszeniach. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Fałsz]

SŁOWNICZEK

- **komunikacja:** przekazywanie i odbieranie informacji pomiędzy ludźmi lub urządzeniami
- **SMS:**
- **e-mail:**

CZYTELNIA

- Skwiot Rafał, 10 zasad skutecznego komunikowania się w social media, [online] www.brief.pl, [dostęp: 03.06.2014], Dostępny w Internecie: http://www.brief.pl/arttykul,1426,10_zasad_skutecznego_komunikowania_sie_w_social_media.html

Tekst: , scenariusz: Anna Buchner, konsultacja merytoryczna: . Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/grzecznie-i-skutecznie-o-zasadach-dobrej-komunikacji/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Katalog Kompetencji, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Podstawa programowa:

Edukacja polonistyczna, I poziom edukacyjny

Treści nauczania

dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;

Edukacja społeczna, I poziom edukacyjny

Treści nauczania

współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe);

Etyka, I poziom edukacyjny

Treści nauczania

przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (grzecznie zwraca się do innych, współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych)

Podstawa programowa 2017:

Edukacja polonistyczna, I–III klasa

Osiągnięcia

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Uczeń wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi.

Uczeń dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy.

Uczeń wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

Uczeń układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury.

Edukacja społeczna, I–III klasa

Osiągnięcia

Uczeń ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne.

Uczeń wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.